

ЩО ДУМАЮТЬ УКРАЇНЦІ ПРО ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ?

Результати
соціологічного
опитування

Київ
2017

Це дослідження було презентовано Інститутом світової політики в рамках «Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Зміст дослідження є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Забороняється відтворення та використання будь-якої частини цього дослідження у будь-якому форматі, включаючи графічний, електронний, копіювання чи використання в будь-який інший спосіб без відповідного посилання на оригінальне джерело.

Автор карикатур: Олег Смаль

Опитування проводилося компанією GfK Ukraine у період з 17 по 24 травня 2017 року методом телефонного інтерв'ю з дзвінками на мобільні телефони. Усього було опитано 1000 респондентів віком 18 років і старше. Дослідження було проведено в усіх областях України за винятком територій Донецької та Луганської областей, непідконтрольних уряду України, а також АР Крим. Вибірка репрезентативна населенню України за статтю, віком, типом населеного пункту та областю проживання.

ЩО ДУМАЮТЬ УКРАЇНЦІ ПРО ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ?

Результати соціологічного опитування

ТОП-3 ЗНАХІДКИ ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНОГО ОПИТУВАННЯ:

- Майже половина українців потребує більшого інформування щодо стану виконання Україною Угоди про асоціацію.
- Майже 40% переконані, що європейська інтеграція України є незворотнім процесом.
- Більшість українців не вірять, що оголошення Україною нейтрального статусу здатне захистити їх від агресії Росії.

Такими є ключові знахідки опитування, проведеного на замовлення Інституту світової політики соціологічною компанією GfK Ukraine впродовж травня 2017 року.

У рамках опитування громадяни України відповіли на такі запитання:

1 Як змінилося ваше ставлення до Європейського Союзу після Революції Гідності 2014 року?

Відповідаючи на це запитання, абсолютна більшість українців обрала опцію «не змінилося» (58%), 14% респондентів зазначили, що їхнє ставлення до ЄС покращилося, а ще 24% – що погіршилося.

Прикметно, що погіршення або покращення ставлення до ЄС суттєво відрізняється залежно від статі та освіти респондента. Так, жінки виявилися більш євроскептичними – покращення ставлення відзначили 10% респонденток (проти 18% респондентів-чоловіків), а погіршення – 28% (серед чоловіків – тільки 20%). Також серед респондентів із середньою та неповною вищою освітою рівень євроскептицизму майже вдвічі вищий (31% і 28% відповідно) у порівнянні з більш освіченими респондентами (16%).

Ті, хто відзначив покращення ставлення до ЄС, у відповідь на відкрите питання ключовою причиною назвали сподівання на безвізовий режим – 25% (зауважимо, що опитування проводилося після відповідного оголошення, але до запровадження безвізового режиму для України, тому імовірно, що з часу проведення опитування кількість респондентів, які б обрали цю опцію, зростає). На другому місці – сподівання на майбутні зміни на краще, які спричинить партнерство України з Євросоюзом для кожного п'ятого, з тих, хто став прихильніше ставитися до ЄС (20%). Особливо популярна ця опція серед молоді.

Більшість тих, у кого ставлення до ЄС змінилося на гірше, у відповідь на відкрите питання пояснюють це погіршенням рівня життя та стану економіки у країні (63%). Наступний за популярністю (хоч і з великим відривом) аргумент полягає в тому, що через прагнення до євроінтеграції Україна втратила території і продовжує воювати (7%), найчастіше цю опцію називали у Східному регіоні, найрідше – у Західному. Прикметно, що українці не засвідчують погіршення ставлення до ЄС через недостатню підтримку у протистоянні з Росією – менше одного відсотка тих респондентів, хто засвідчив погіршення ставлення до ЄС, обрали цю опцію.

2 Чи потребуєте ви більшого інформування щодо переваг Угоди про асоціацію з Європейським Союзом для України?

37,5% українців визнали, що потребують більшого інформування щодо переваг Угоди про асоціацію, тимчасом як достатньо обізнаними вважають себе 62,5% громадян України. При цьому найбільшу потребу в інформуванні засвідчили мешканці Західного і Північно-Центрального регіонів (42% і 41% відповідно), найменшу – мешканці Східного регіону (26%).

Очікувано, ті, кого цікавлять деталі щодо Угоди про асоціацію, найбільше хотіли б знати про переваги Угоди для пересічних громадян (49%) і взагалі усі можливі переваги (45%). На третьому місці – переваги Угоди для українського бізнесу (17%), при цьому ця опція має суттєво більше прихильників серед молоді і чоловіків (23% респондентів в обидвох категоріях).

Більше про
імплементацию Угоди
про асоціацію хотіли
б знати
45% українців

3 Чи потребуєте ви більшого інформування щодо стану виконання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом?

У цьому питанні думки респондентів розділилися майже порівну – більше про імплементацию Угоди про асоціацію хотіли б знати 45% українців, задоволені своєю поінформованістю 55%. Прикметно, що найбільше станом виконання Україною Угоди про асоціацію цікавляться старші люди (48%) та мешканці Західного регіону (54%).

39%
респондентів
вважають,
що європейській
інтеграції нема
альтернативи

4 Хто або що асоціюється з Євросоюзом для вас сьогодні?

Відповідь на це питання засвідчила, що наразі Євросоюз не має стандартних асоціацій серед українців – половина опитаних взагалі не змогла дати будь-якої асоціації, а найпопулярніші відповіді не набрали й 10% респондентів. Серед найчастіше згадуваних асоціацій – покращення рівня життя (9%), цивілізованість, культурні цінності, європейські стандарти (9%), країни Європи (8%). Варто відзначити, що, попри наявність певної частки євроскептиків серед населення, в Україні відсутні негативні асоціації з Євросоюзом – тільки 3% усіх респондентів асоціюють ЄС з погіршенням рівня життя, а інші негативні асоціації в цілому не набрали і 2%.

5 Чи вважаєте ви європейську інтеграцію України незворотним процесом?¹

Щодо цього питання серед українців немає одностайності: 39% респондентів обрали опцію «так, європейській інтеграції нема альтернативи», 22% надали перевагу варіанту відповіді «ні, Україна може відмовитися від європейської інтеграції у будь-який момент», а ще 28% вважають, що в Україні не відбувається європейської інтеграції. Молодь найбільше схильна вважати, що Україна може зупинити європейську інтеграцію у будь-який момент, – 28% на противагу 19% серед респондентів середнього і 21% серед респондентів старшого віку. Найбільше переконані у незворотності європейської інтеграції України люди з вищою освітою (46%).

¹ У цьому питанні «європейська інтеграція» визначається як проведення внутрішніх реформ з метою наближення до європейських стандартів. Визначення надавалося інтерв'юером на вимогу респондента.

6 Членство у якій інтеграційній моделі найбільш відповідає інтересам України?

Відповіді на це питання продемонстрували, що в Україні спостерігається певна «втома від інтеграції»: на першому місці за популярністю опинився варіант відповіді «створення нового регіонального союзу за участі України (без участі Росії)» (25%). Також 22,5% респондентів обрали варіант відповіді «Україні не потрібне членство у будь-якому об'єднанні». Прикметно, що обираючи між членством у ЄС і НАТО одночасно і окремо у кожному об'єднанні, переважна більшість обрала опцію «і ЄС, і НАТО» (24%). Найбільше прихильників членства в ЄС і НАТО серед громадян середнього віку (28%), нового регіонального союзу – серед молоді (32%). Союзу з Росією надають перевагу 7,5% респондентів.

7 Чи здатен нейтральний статус захистити Україну від агресії Росії?

Зважаючи на дискусію, яка точиться навколо безпекових гарантій для України, ми також вирішили з'ясувати ставлення українців до оголошення Україною нейтрального статусу як способу захисту від агресії Росії. Виявилось, що більшість громадян України (52%) не вірять, що нейтральний статус здатен захистити їх від агресії Росії, 35% – вірять, і ще 12% не змогли визначитися. Найбільше скептиків щодо нейтрального статусу проживає у Східному регіоні України (44%), як, утім, і тих, хто не визначився щодо цього питання (28%).

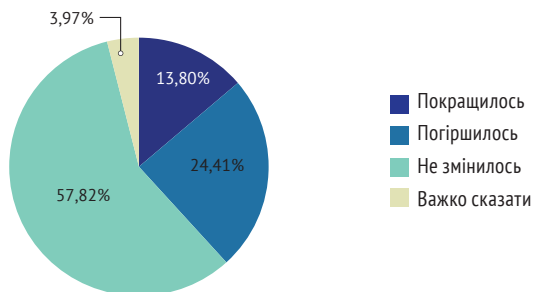
Більшість громадян України (52%) не вірять, що нейтральний статус здатен захистити їх від агресії Росії

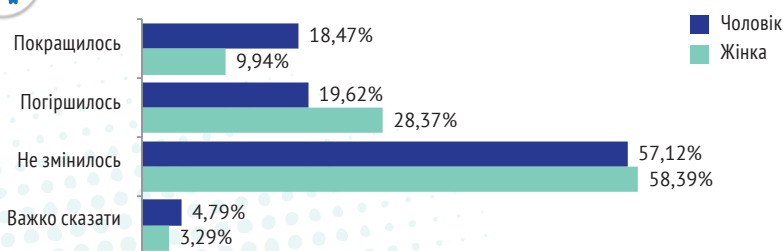
1 Як змінилося ваше ставлення до Європейського Союзу після Революції Гідності 2014 року?

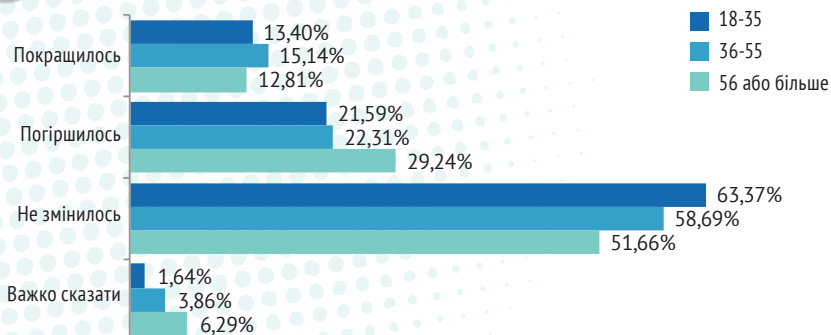
Загалом

Стать респондента

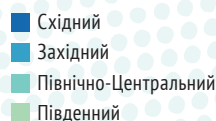
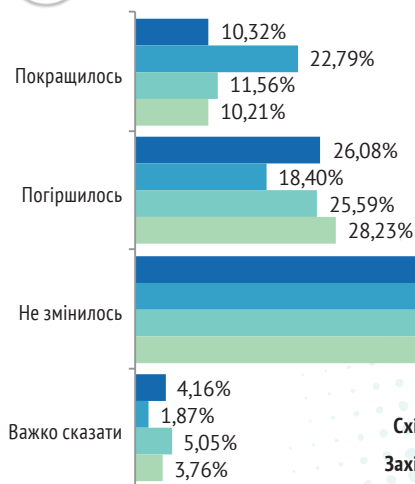

Вік респондента

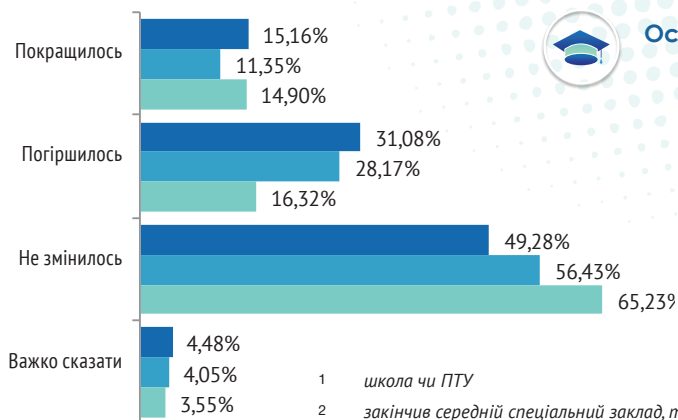

Реґіон

- Східний:** Донецька, Луганська, Харківська
- Західний:** Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська
- Північно-Центральний:** м.Київ, Вінницька, Дніпропетровська, Житомирська, Київська, Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська, Чернівецька
- Південний:** Запорізька, Миколаївська, Одеська, Херсонська

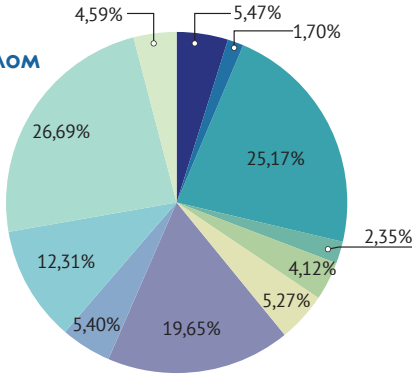
Освіта

- 1 школа чи ПТУ
- 2 закінчив середній спеціальний заклад, технікум, училище, отримав ступінь молодшого спеціаліста
- 3 провчився половину або більше терміну навчання у ВНЗ / закінчено ВНЗ, отримано ступінь бакалавра, спеціаліста чи магістра

1.1 Якщо покращилось, то чому? Тому що...

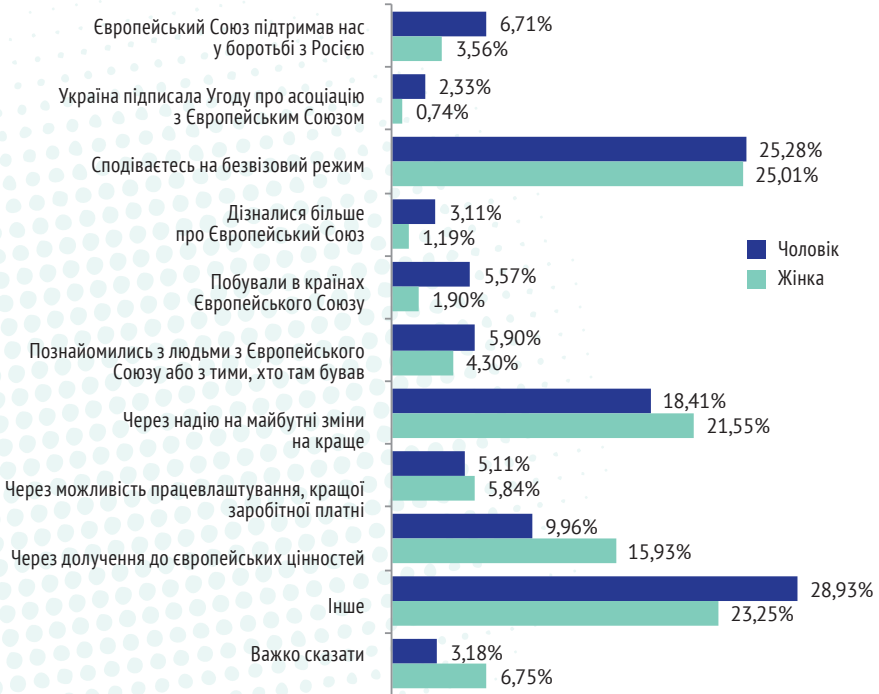
Загалом

- Європейський Союз підтримав нас у боротьбі з Росією
- Україна підписала Угоду про асоціацію з Європейським Союзом
- Сподіваєтесь на безвізовий режим
- Дізналися більше про Європейський Союз
- Побували в країнах Європейського Союзу
- Познайомились з людьми з Європейського Союзу або з тими, хто там був
- Через надію на майбутні зміни на краще
- Через можливість працевлаштування, кращої заробітної платні
- Через долучення до європейських цінностей
- Інше
- Важко сказати

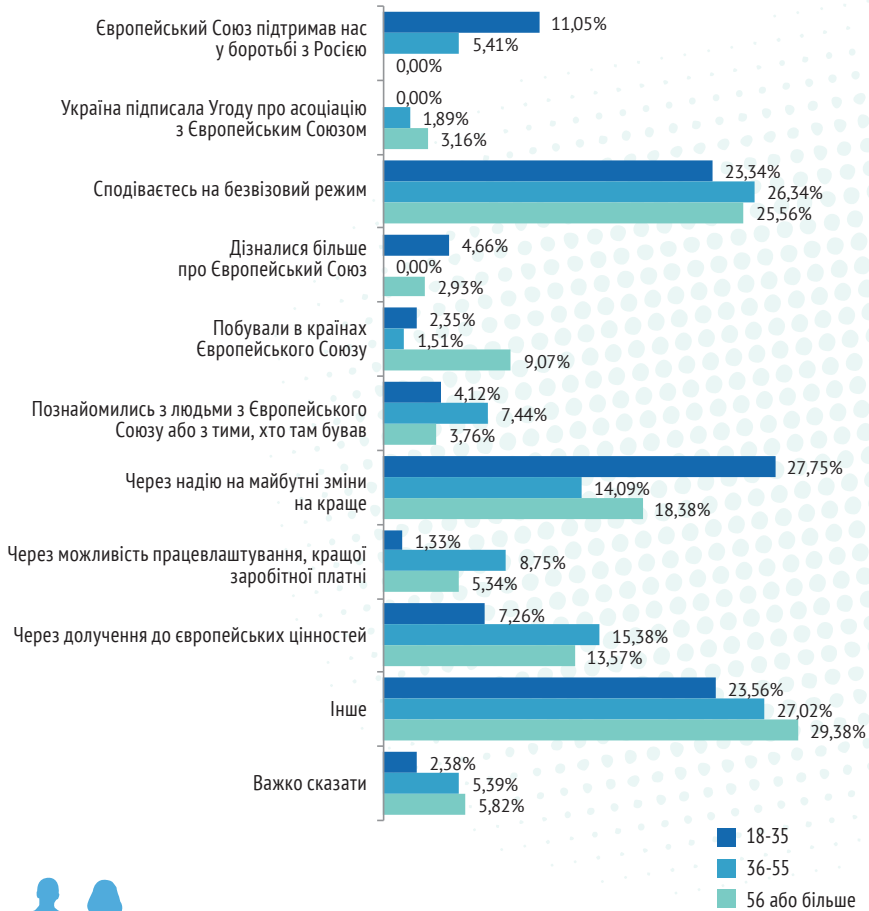

Стать респондента

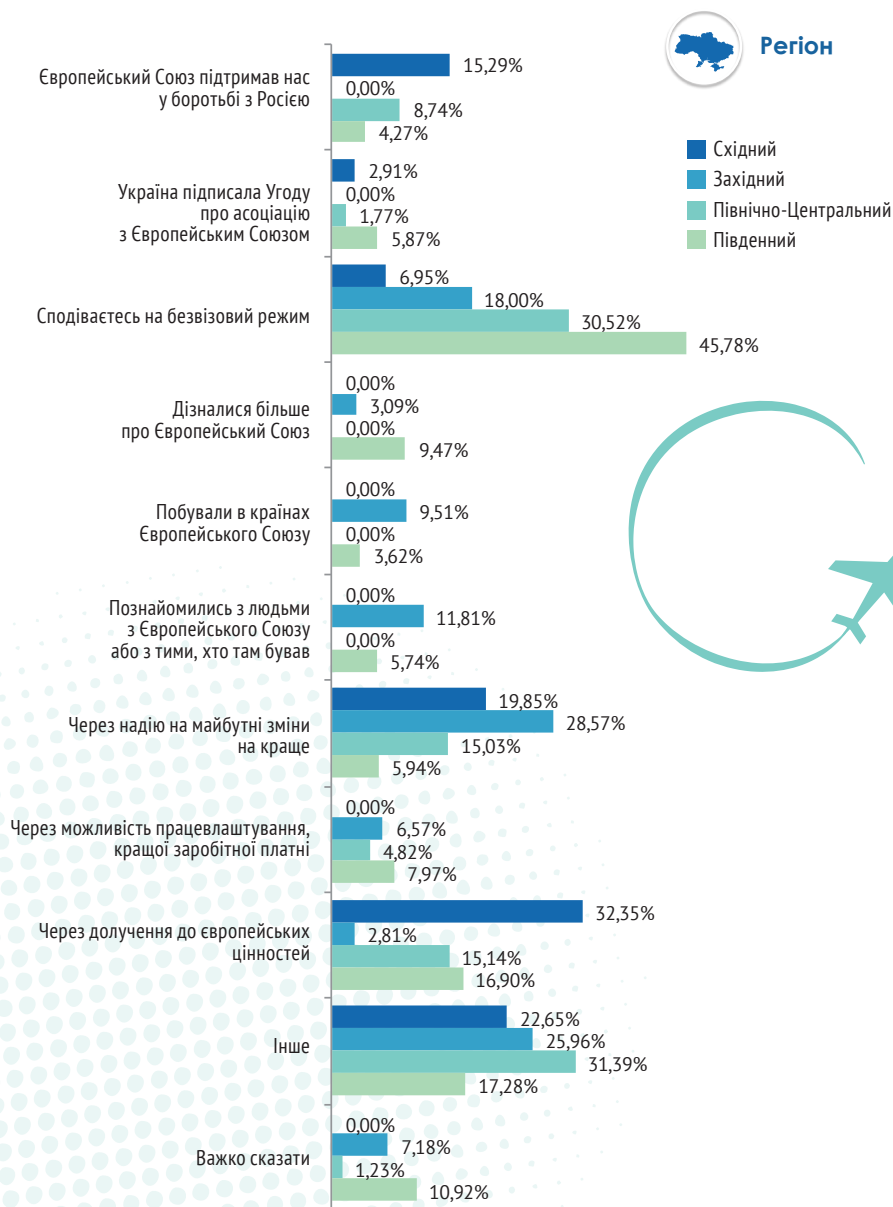

Вік респондента

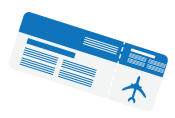
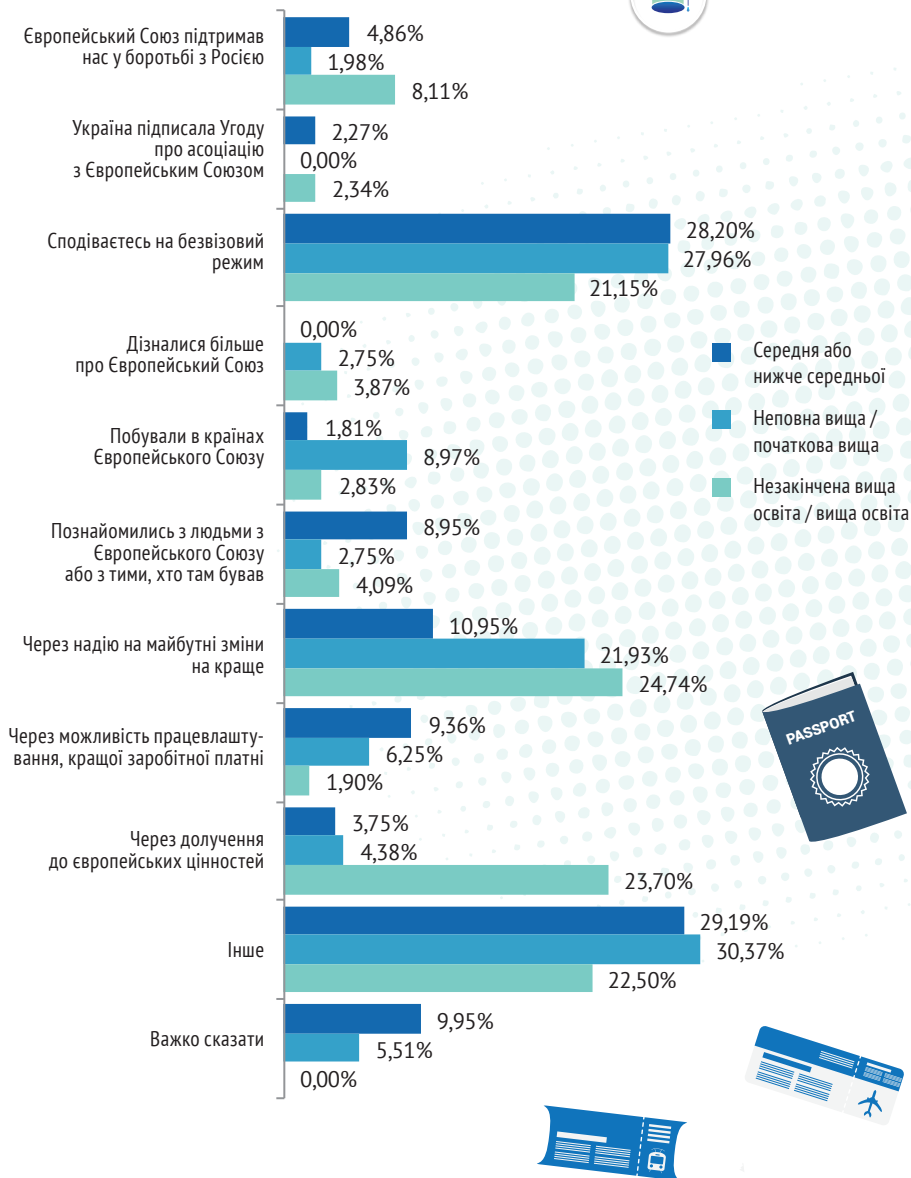
ЩО ДУМАЮТЬ УКРАЇНЦІ ПРО ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ?

Результати соціологічного опитування

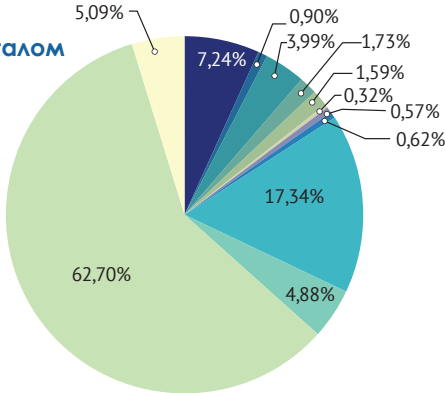
Освіта

1.2 Якщо погіршилось, то чому? Тому що....

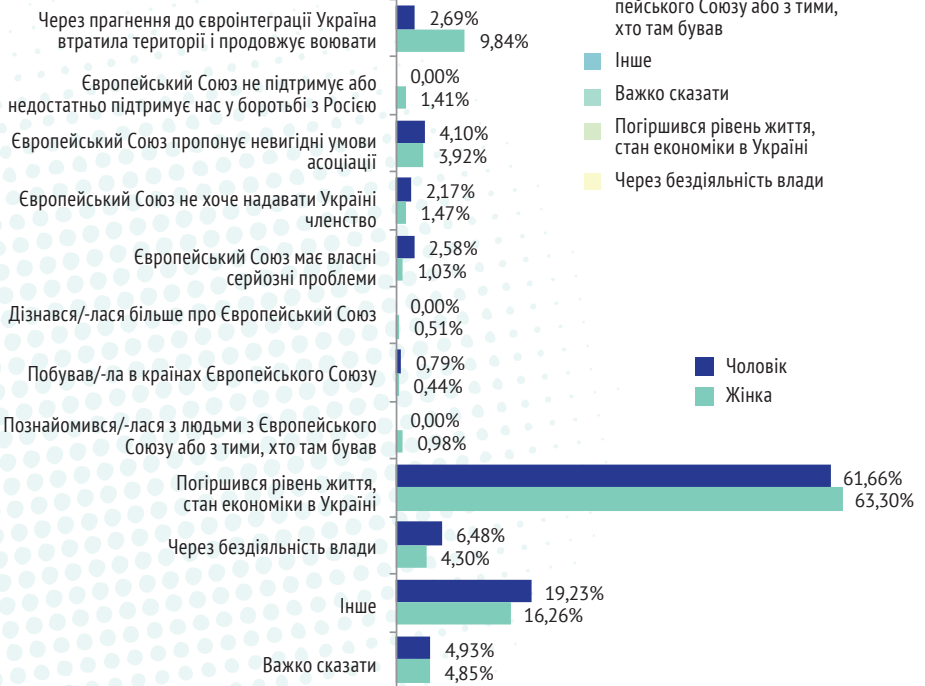
Загалом

- Через прагнення до євроінтеграції Україна втратила території і продовжує воювати
- Європейський Союз не підтримує або недостатньо підтримує нас у боротьбі з Росією
- Європейський Союз пропонує не вигідні умови асоціації
- Європейський Союз не хоче надавати Україні членство
- Європейський Союз має власні серйозні проблеми
- Дізнався/-лася більше про Європейський Союз
- Побував/-ла в країнах Європейського Союзу
- Познайомився/-лася з людьми з Європейського Союзу або з тими, хто там бував

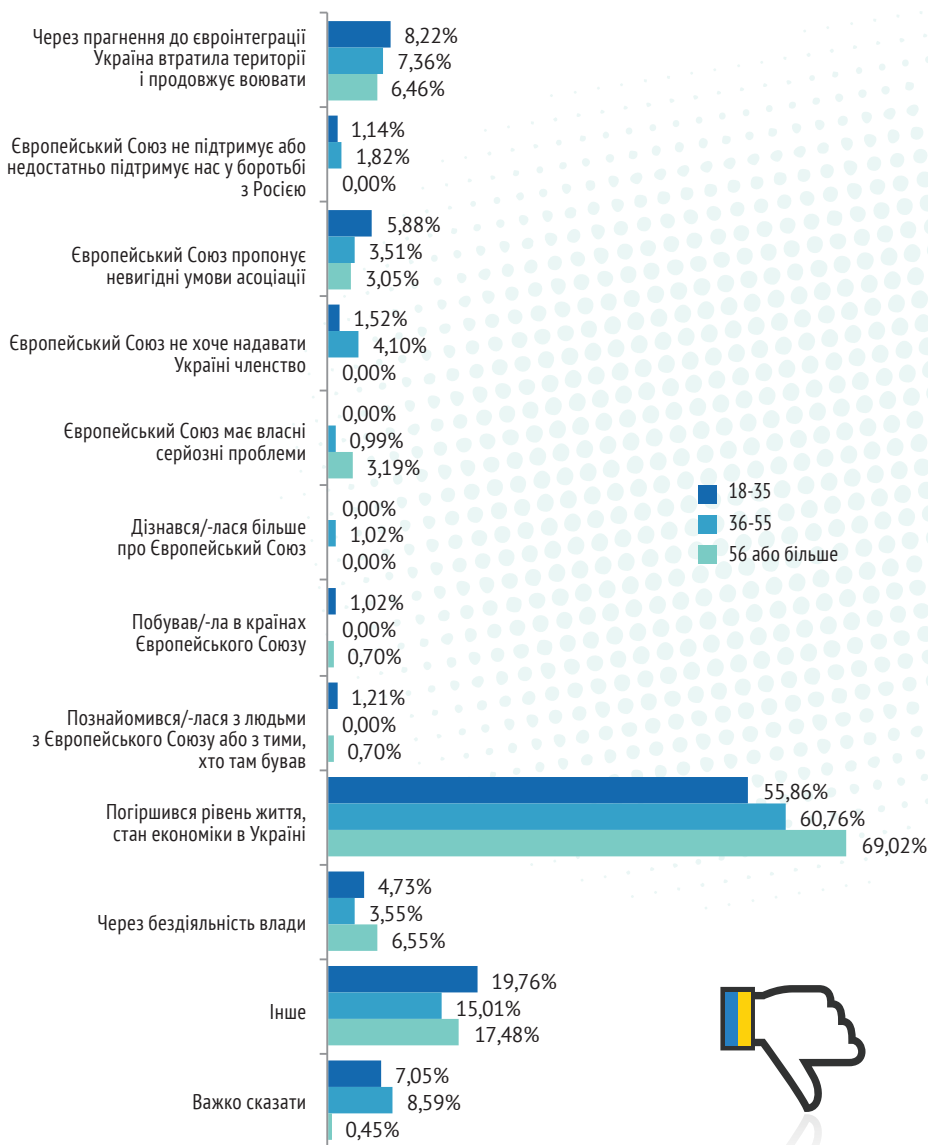

Стать респондента

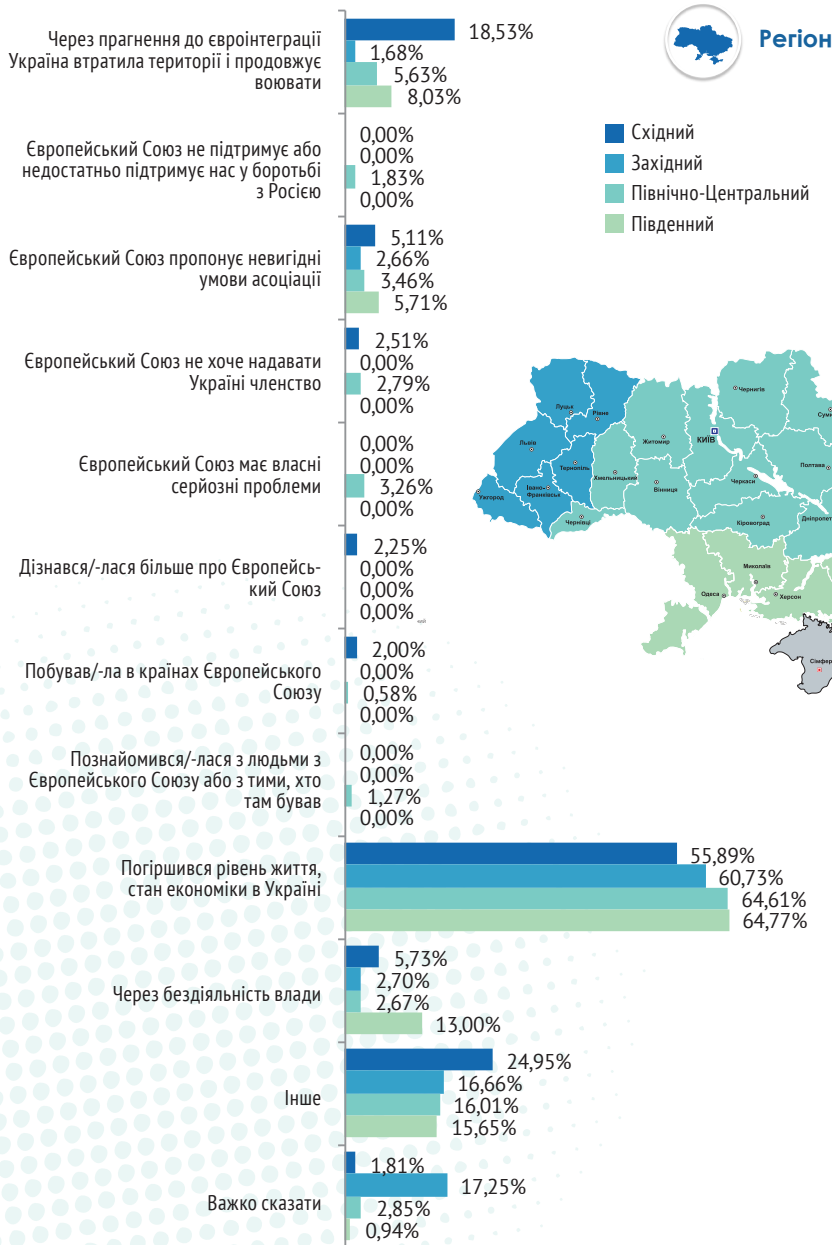

Вік респондента

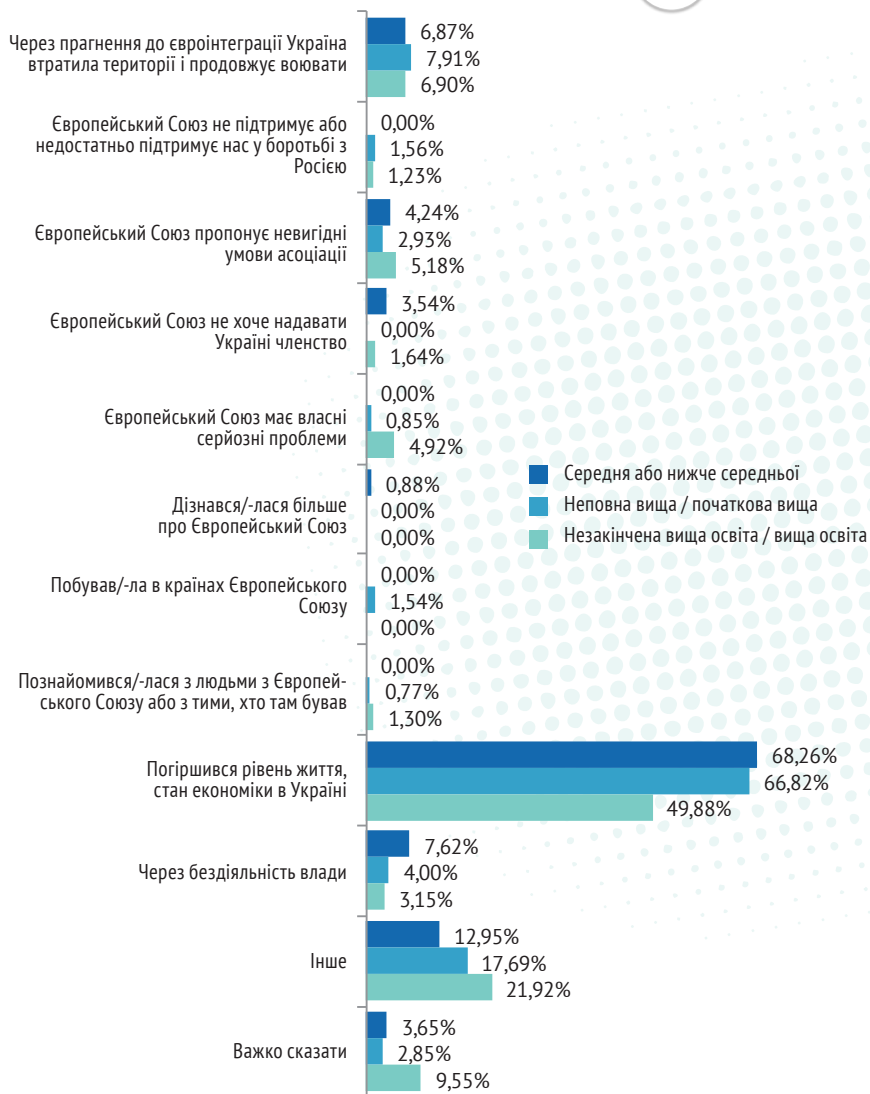
ЩО ДУМАЮТЬ УКРАЇНЦІ ПРО ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ?

Результати соціологічного опитування

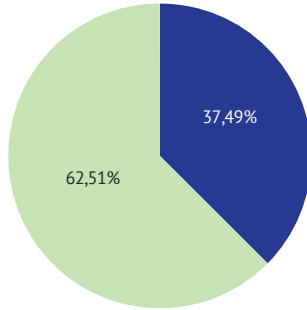
Освіта

2 Чи потребуєте ви більшого інформування щодо переваг Угоди про асоціацію з Європейським Союзом для України?

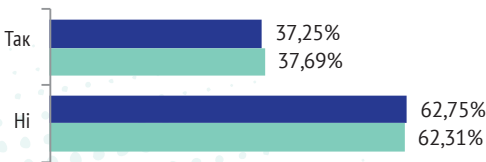
Загалом

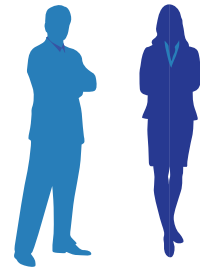
■ Так
■ Ні

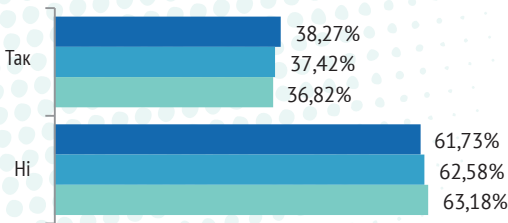
Стать респондента

■ Чоловік
■ Жінка

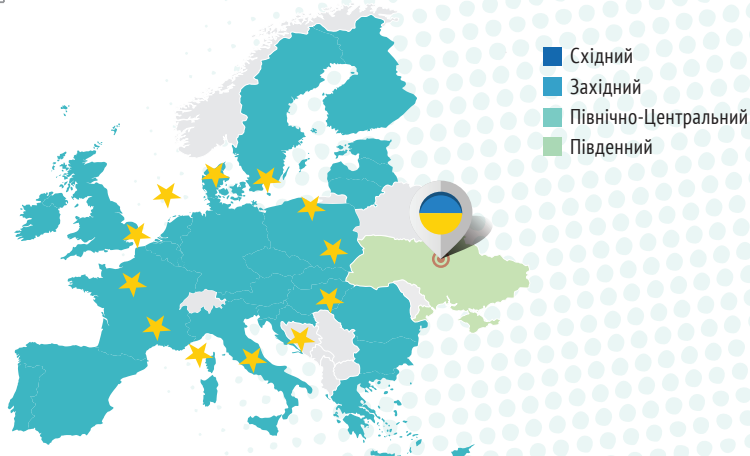
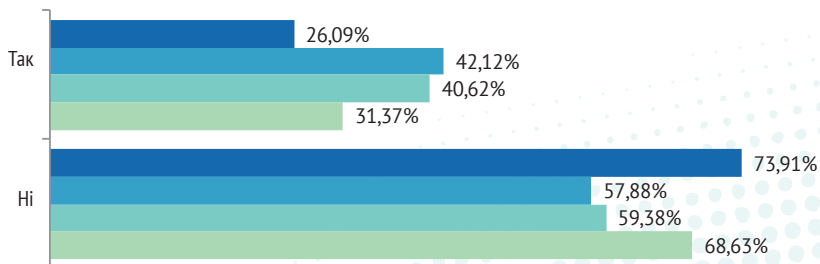
Вік респондента

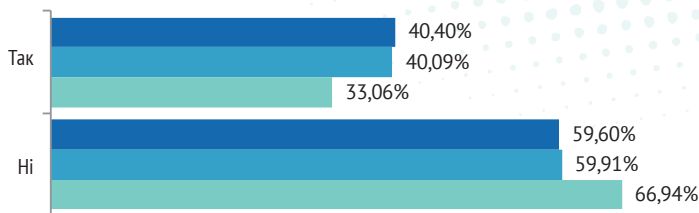
■ 18-35
■ 36-55
■ 56 або більше

Регіон

Освіта

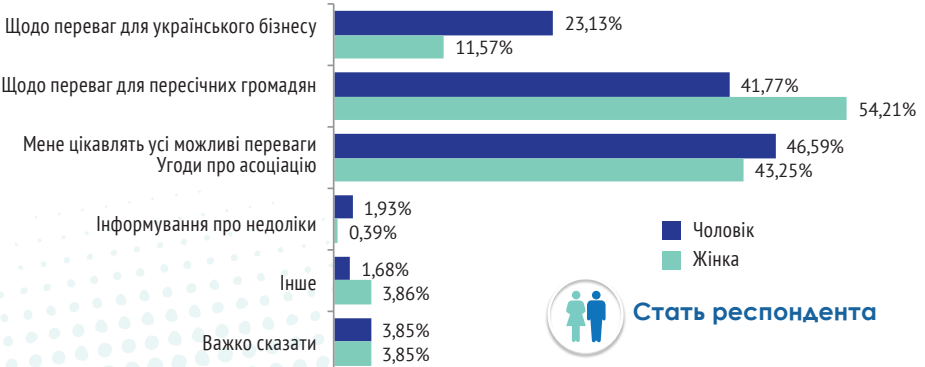
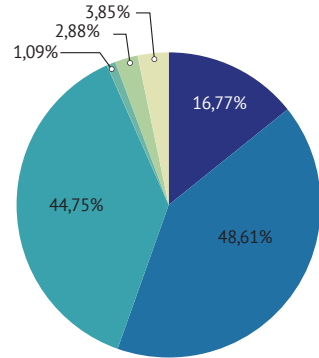
- Середня або нижче середньої
- Неповна вища / початкова вища
- Незакінчена вища освіта / вища освіта

2.1 Якщо так, то якого саме інформування Вам бракує:

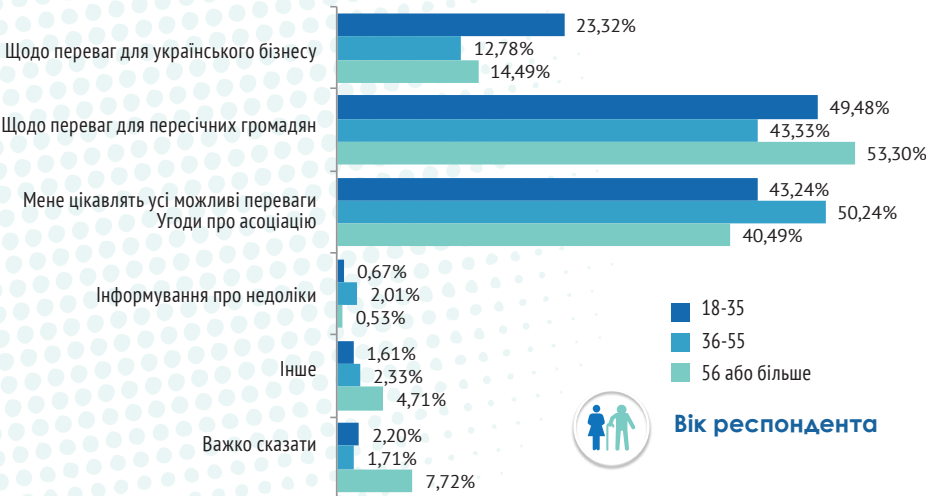

Загалом

- Щодо переваг для українського бізнесу
- Щодо переваг для пересічних громадян
- Мені цікавлять усі можливі переваги Угоди про асоціацію
- Інформування про недоліки
- Інше
- Важко сказати

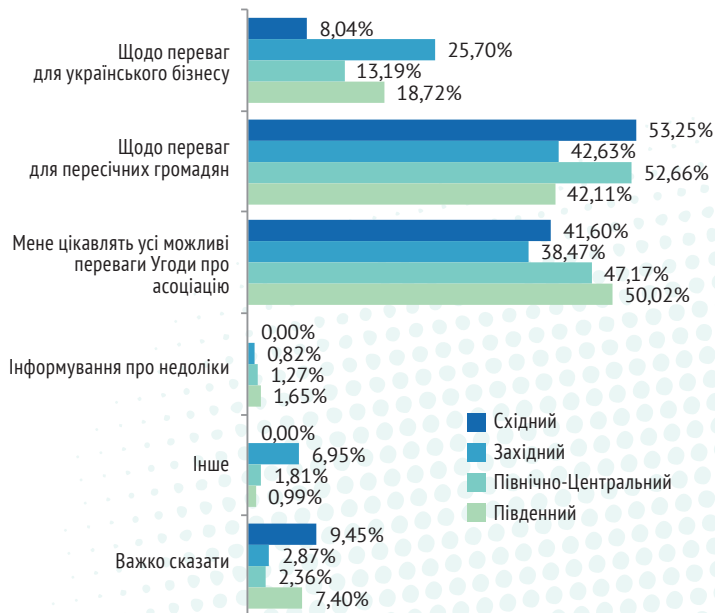
Стать респондента

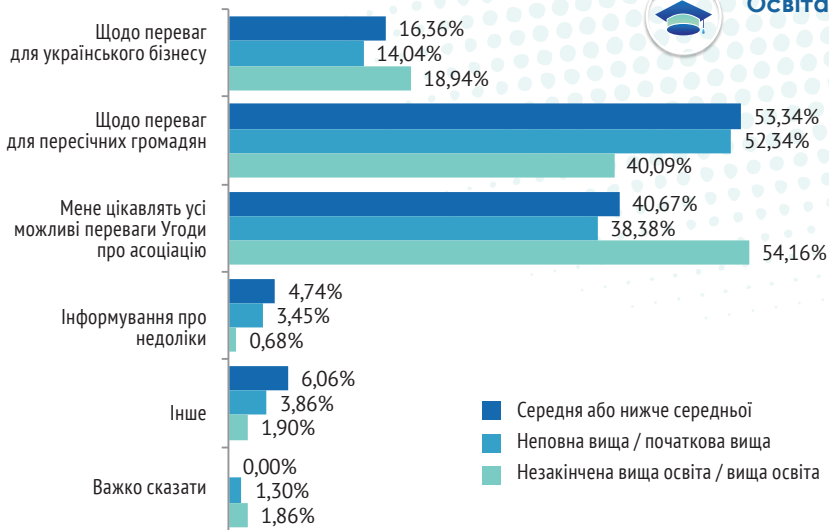
Вік респондента

Регіон

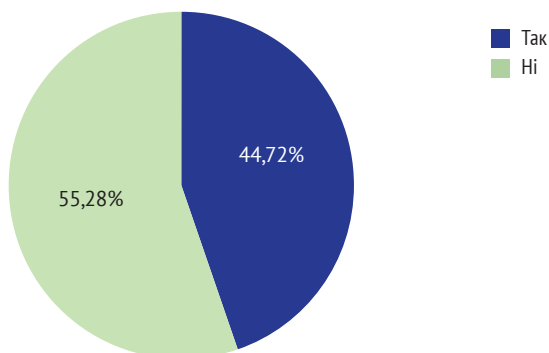
Освіта

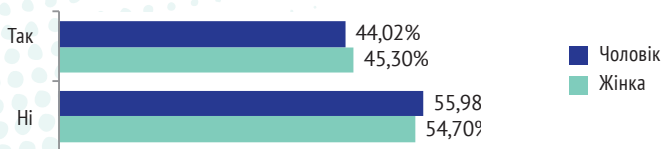
3 Чи потребуєте ви більшого інформування щодо стану виконання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом?

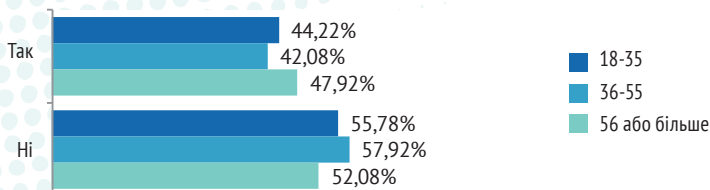
Загалом

Стать респондента

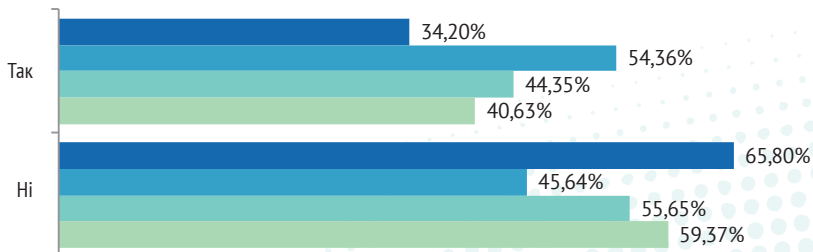

Вік респондента

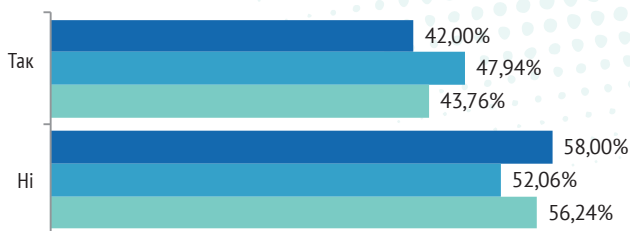
Регіон

- Східний
- Західний
- Північно-Центральний
- Південний

Освіта

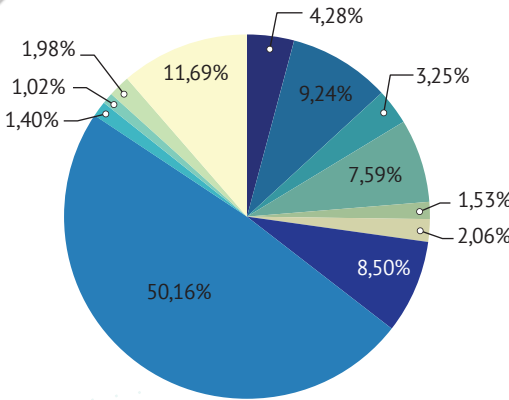

- Середня або нижче середньої
- Неповна вища / початкова вища
- Незакінчена вища освіта / вища освіта

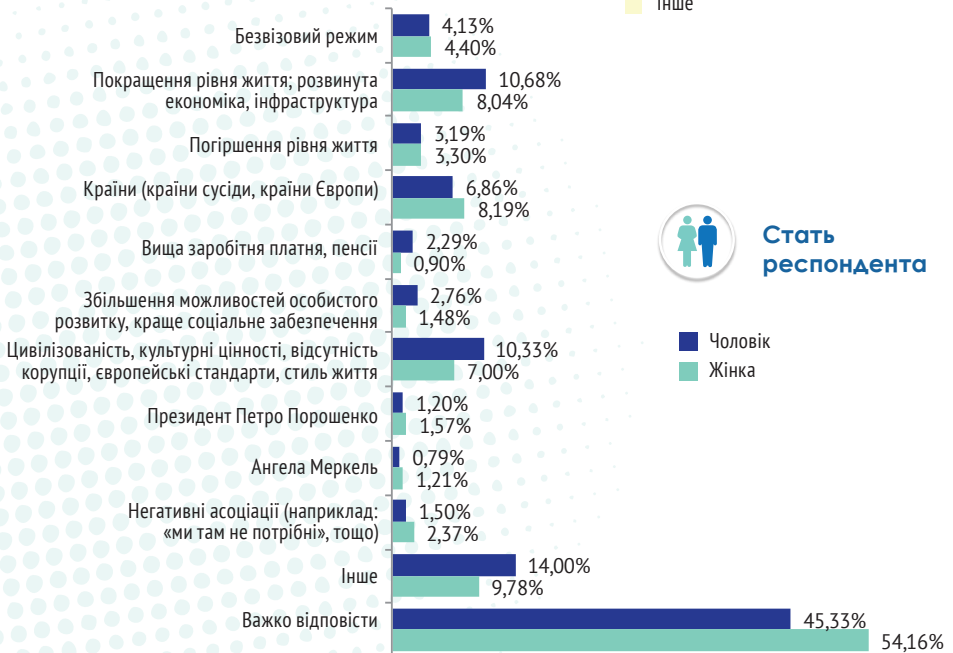
4 Хто або що асоціюється з Євросоюзом для вас сьогодні?

Загалом

- Безвізовий режим
- Покращення рівня життя; розвинута економіка, інфраструктура
- Погіршення рівня життя
- Країни (країни сусіди, країни Європи)
- Вища заробітня платня, пенсії
- Збільшення можливостей особистого розвитку, краще соціальне забезпечення
- Цивілізованість, культурні цінності, відсутність корупції, європейські стандарти, стиль життя
- Важко відповісти
- Президент Петро Порошенко
- Ангела Меркель
- Негативні асоціації (наприклад: «ми там не потрібні», тощо)
- Інше

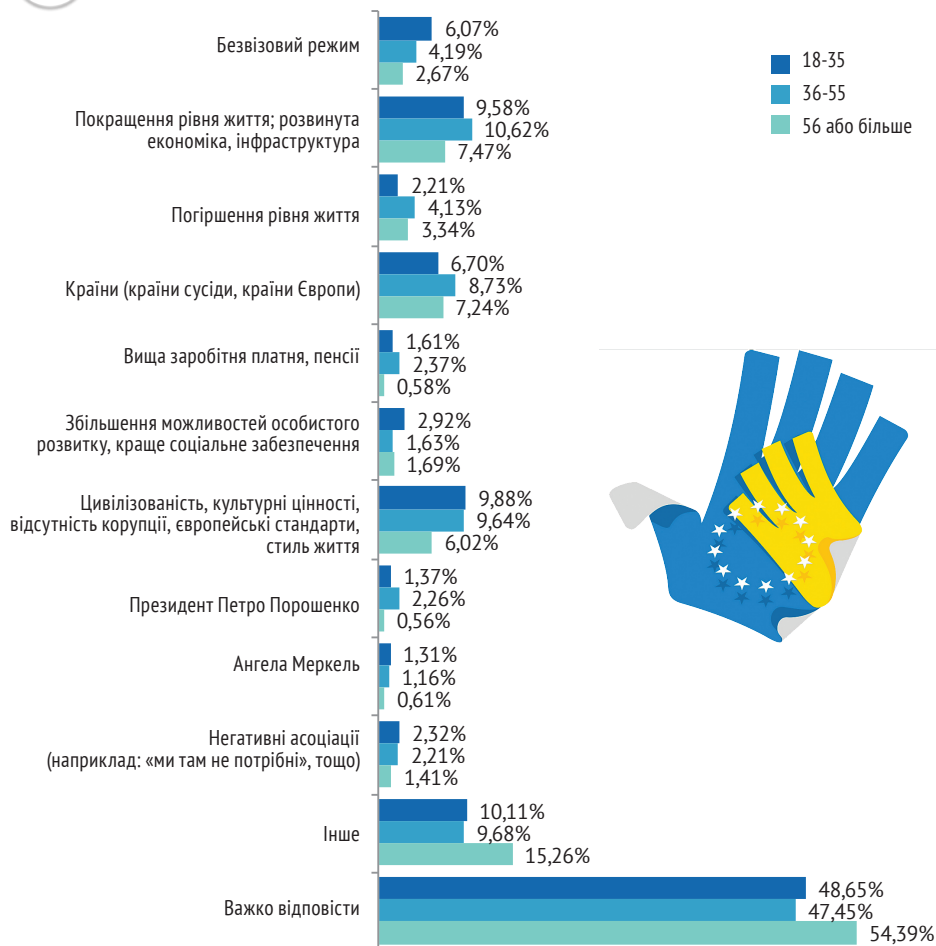

Стать респондента

- Чоловік
- Жінка

Вік респондента

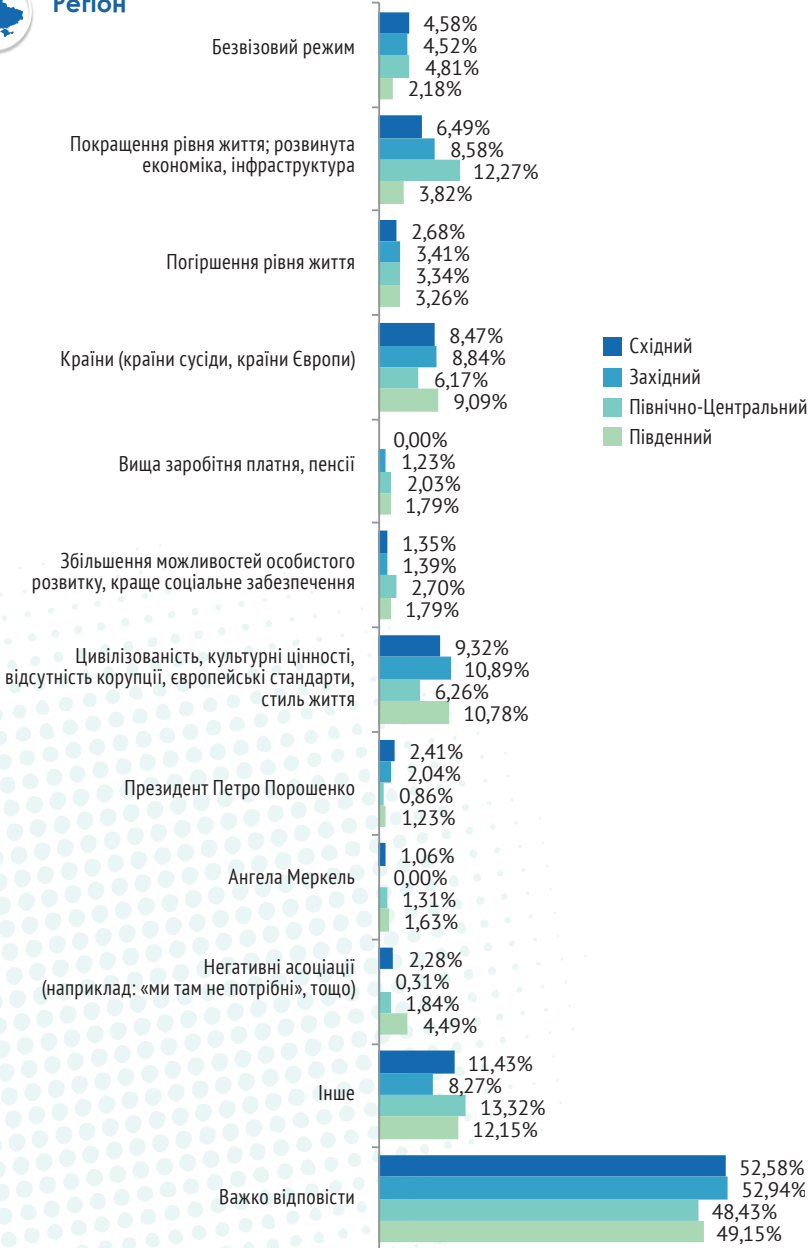

ЩО ДУМАЮТЬ УКРАЇНЦІ ПРО ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ?

Результати соціологічного опитування

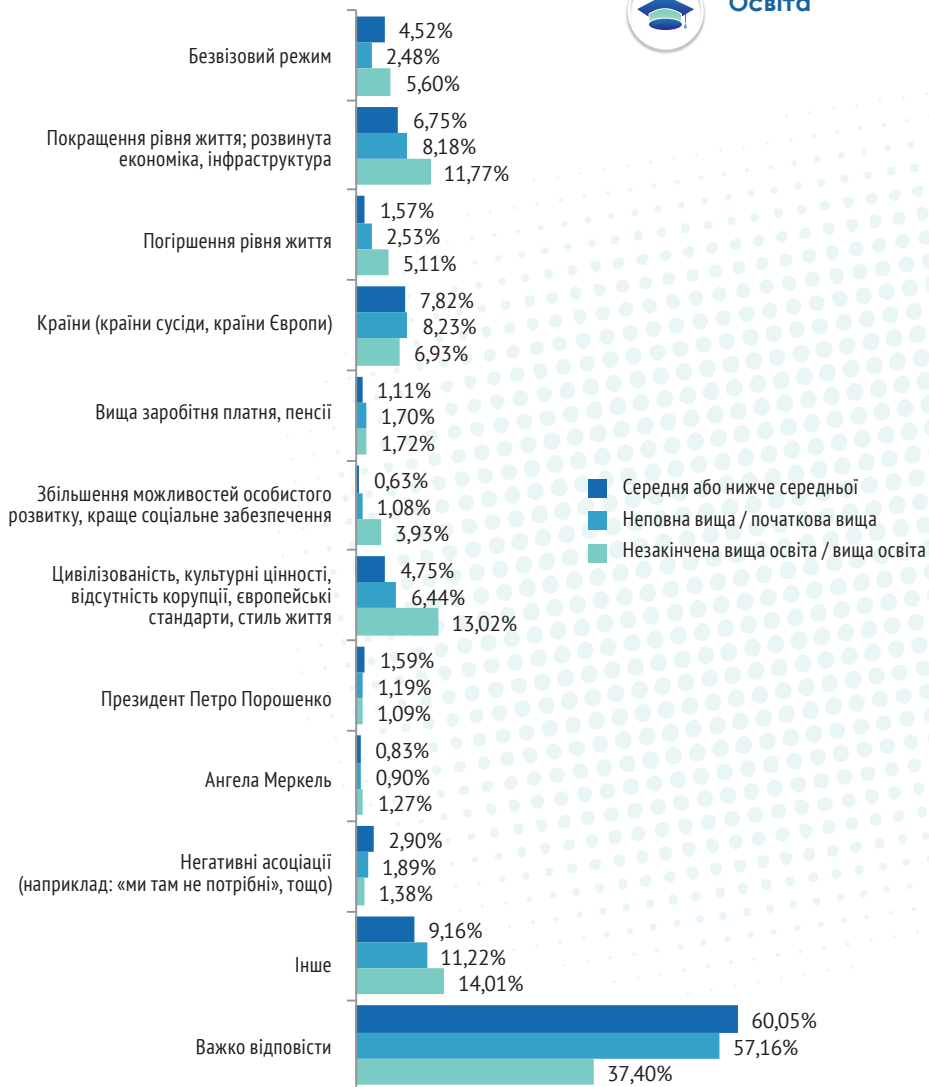

Реґіон

Освіта

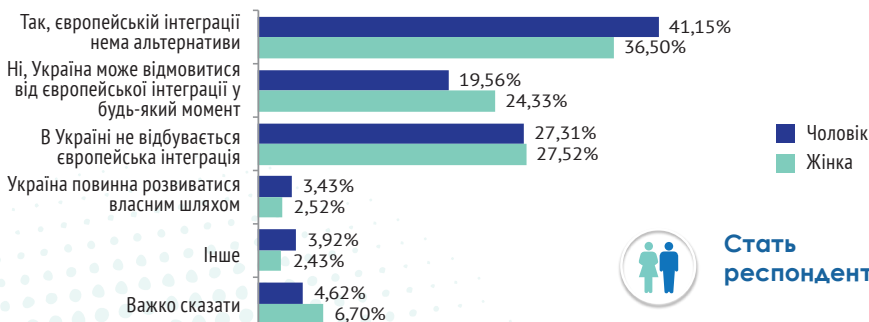
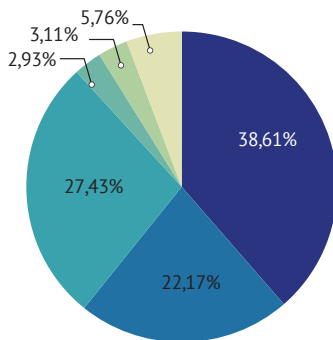

5 Чи вважаєте ви європейську інтеграцію України незворотнім процесом?

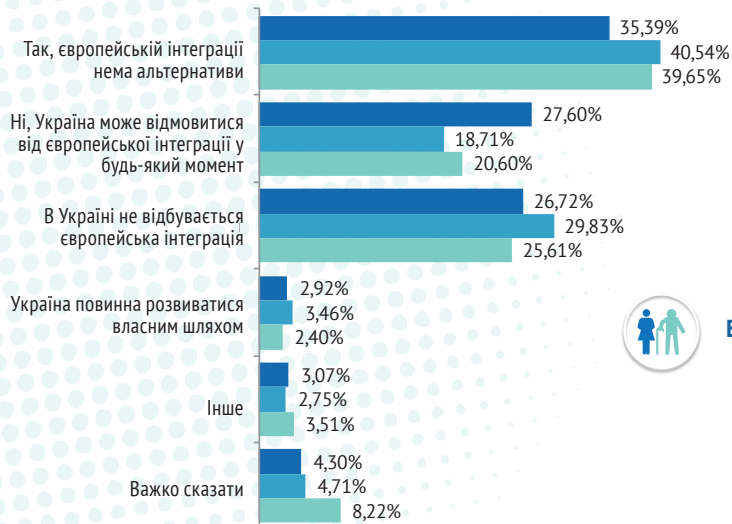

Загалом

- Так, європейській інтеграції нема альтернативи
- Ні, Україна може відмовитися від європейської інтеграції у будь-який момент
- В Україні не відбувається європейська інтеграція
- Україна повинна розвиватися власним шляхом
- Інше
- Важко сказати

Стать респондента

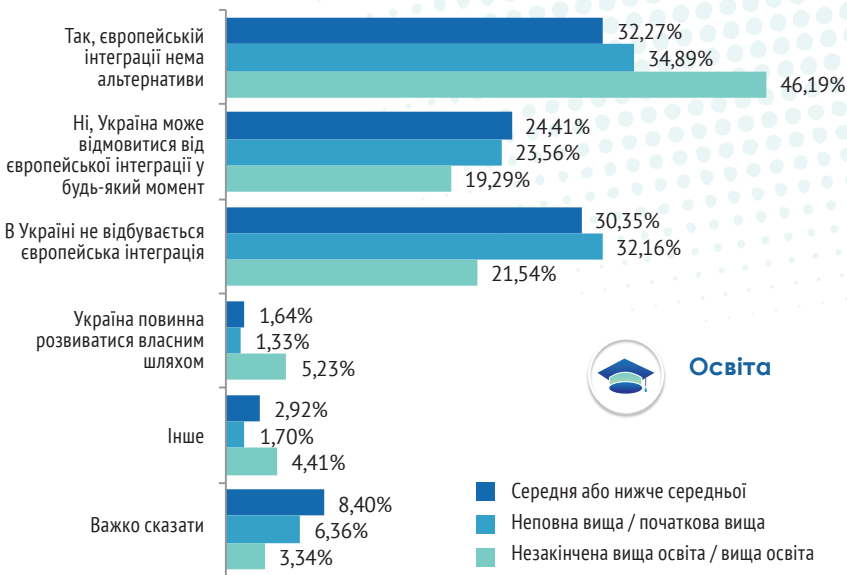
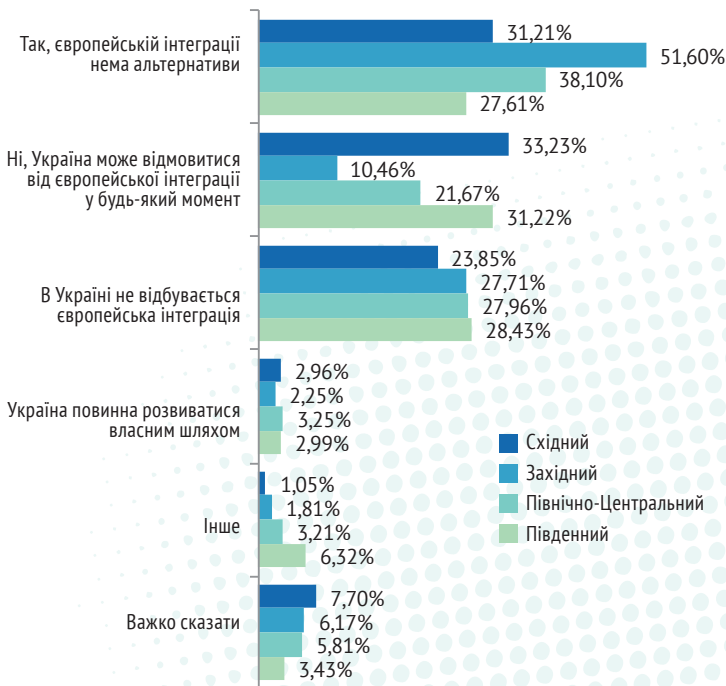

Вік респондента

- 18-35
- 36-55
- 56 або більше

Region

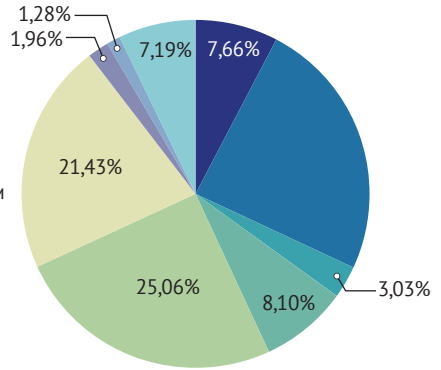
Освіта

6 Членство у якій інтеграційній моделі найбільш відповідає інтересам України?

Загалом

- Союз, в якому ключову роль відіграє Росія
- ЄС і НАТО
- Тільки НАТО
- Тільки ЄС
- Створення нового регіонального союзу за участі України з дружніми країнами без участі Росії
- Україні не потрібне членство у будь-якому об'єднанні
- Союз із Росією, із ЄС
- Інше
- Важко сказати

Стать респондента

Союз, в якому ключову роль відіграє Росія

6,56%

8,57%

ЄС і НАТО

28,98%

20,39%

Тільки НАТО

3,62%

2,54%

Тільки ЄС

9,09%

7,28%

Створення нового регіонального союзу за участі України з дружніми країнами без участі Росії

21,42%

28,07%

Україні не потрібне членство у будь-якому об'єднанні

21,97%

20,99%

Союз із Росією, із ЄС

2,63%

1,41%

Інше

1,11%

1,41%

Важко сказати

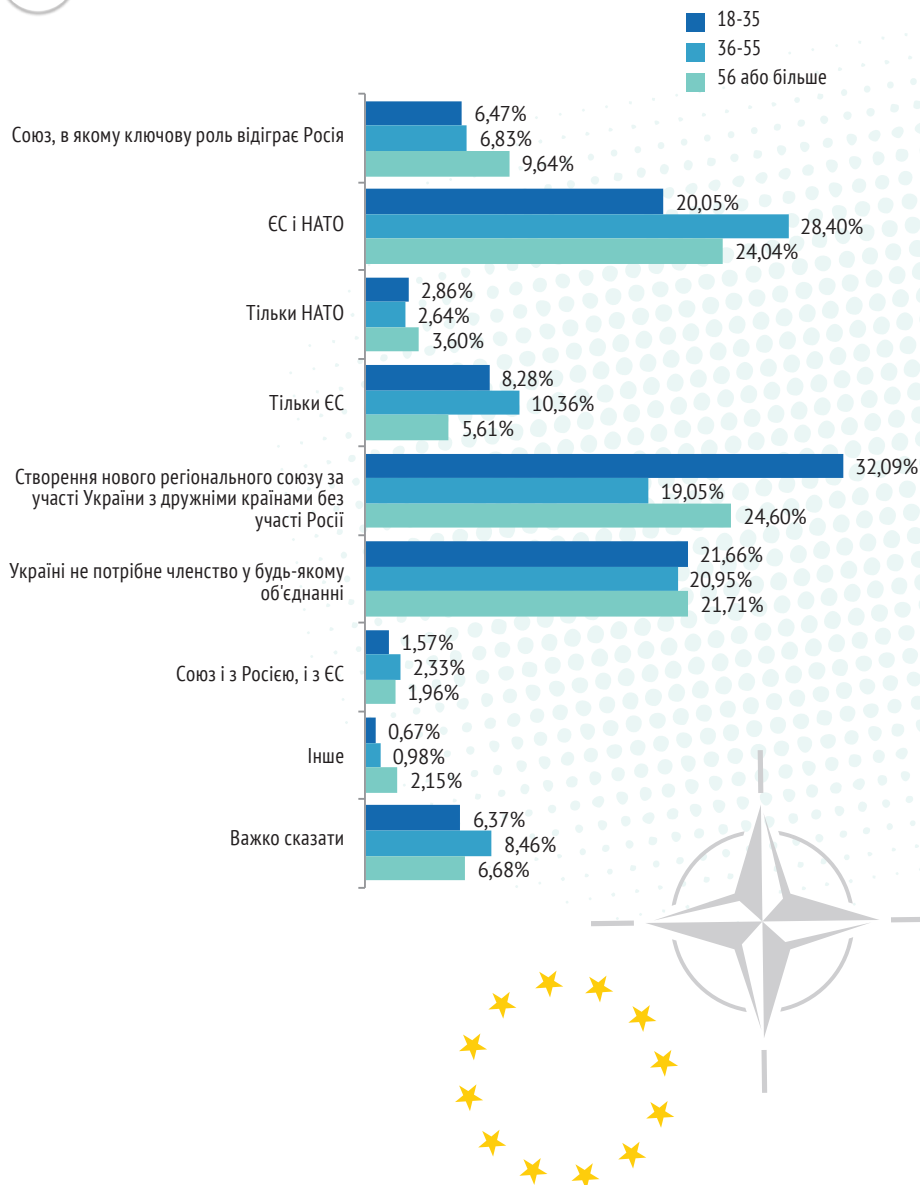
4,61%

9,33%

■ Чоловік
■ Жінка

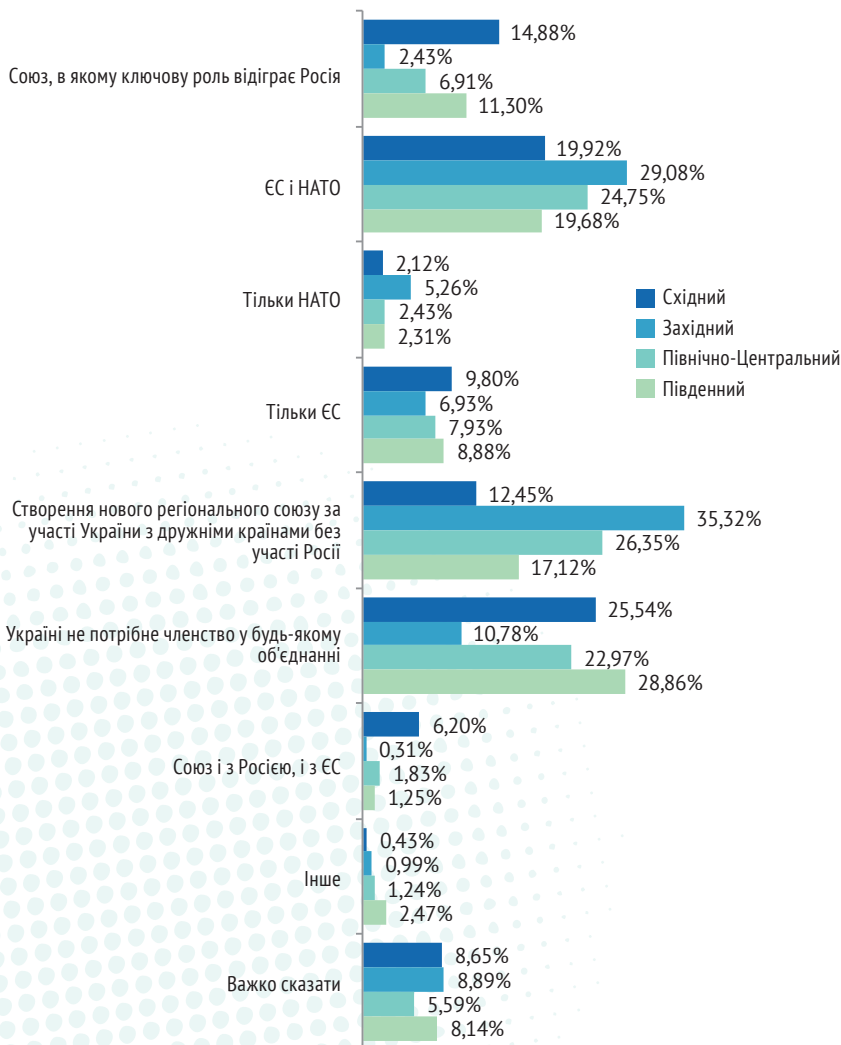

Вік респондента

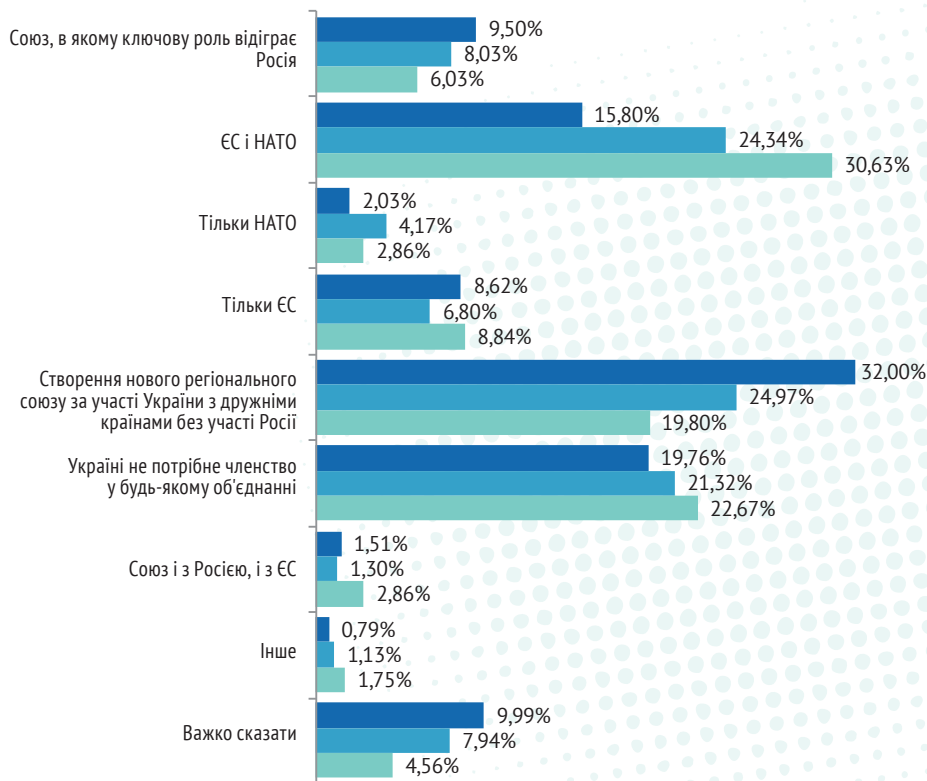
Region

Освіта

- Середня або нижче середньої
- Неповна вища / початкова вища
- Незакінчена вища освіта / вища освіта

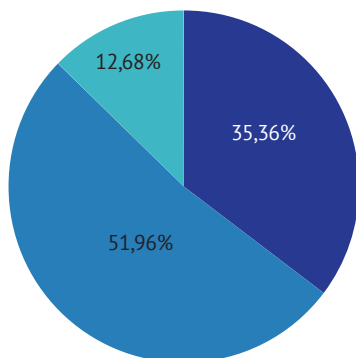

7 Чи здатен нейтральний статус захистити Україну від агресії Росії?

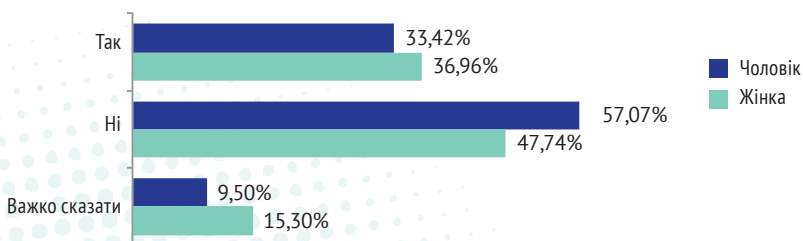

Загалом

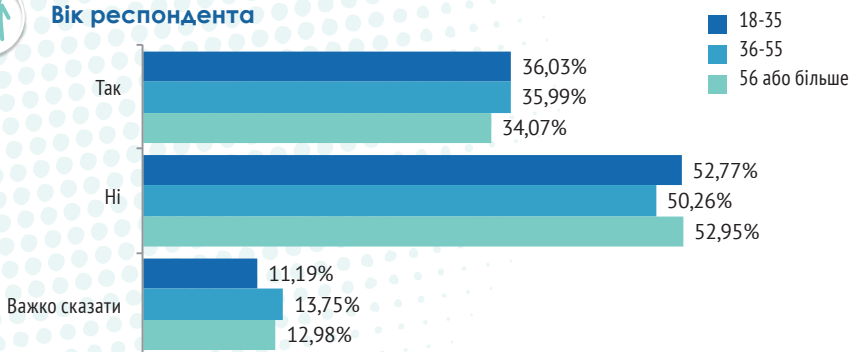
- Так
- Ні
- Важко сказати

Стать респондента

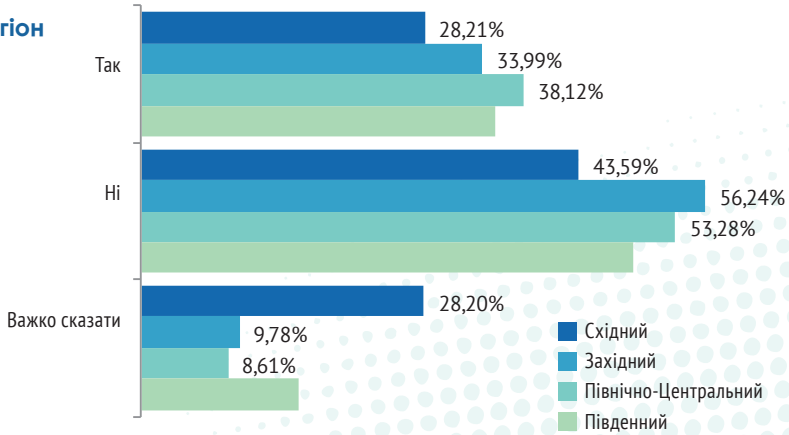

Вік респондента

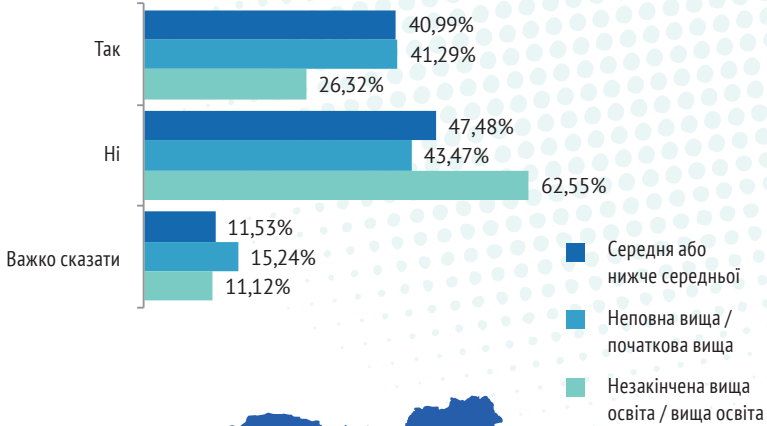

Регіон

Освіта

ІНСТИТУТ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ

email: info@iwp.org.ua

www.facebook.com/IWPUkraine/

twitter.com/IWP_Ukraine